

ส่วนที่ 2
ยุทธศาสตร์การพัฒนางานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

1.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ความมั่นคง หมายถึง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่นประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยมีการปกครองระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุข ได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดม สมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อม มีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละ เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมี นโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วน ในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพและ ยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนา อย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศ ในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความ เสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อ ประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) มี 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชน มีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เกราะ อธิปไตย และ มีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุก ระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่อาจจะ เกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และ องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ ทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการ ยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศใน ด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบท ของเศรษฐกิจ และ สังคมโลกสมัยใหม่

2) “ปรับปรุงจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึง ปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปัจจุบัน พร้อมทั้ง การส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มินิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็น คนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ ที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจ และความรับผิดชอบต่อสังคมไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติ สุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้าน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่

ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัยยัสต์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็นมีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

วิสัยทัศน์ : “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

ความมั่นคง

- การมีความมั่นคงปลอดภัย จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยมีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล
- สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัว มีความอบอุ่น
- ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มีนفعทางพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน
- ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประชาชนมีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

ความมั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงมากขึ้น
- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง
- ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ
- การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกระแสของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม
- มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน
- ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

1.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ตามหลักการและแนวคิด ๔ ประการ คือ

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. การสร้างความสามารถในการล้มแล้วลุกไว
๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ
๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว

เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๕๘ ง ได้เผยแพร่ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ได้กำหนดจุดหมายไว้ ๑๓ หมุดหมาย ครอบคลุมมิติการพัฒนา ๔ มิติ ได้แก่

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

- หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค
หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

- หมุดหมายที่ 7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็งมีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้
หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ปลอดภัยเติบโตได้อย่างยั่งยืน
หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

- หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูงมุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต
หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ประชาชน

*****

1.3 Sustainable Development Goals : SDGs

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (Goals) ภายใต้หนึ่งเป้าหมายจะประกอบไปด้วยเป้าหมายย่อย ๆ ที่เรียกว่า เป้าประสงค์ (Targets) ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 169 เป้าประสงค์ และพัฒนา ตัวชี้วัด (Indicators) จำนวน 232 ตัวชี้วัด (ทั้งหมด 244 ตัวชี้วัด แต่มีตัวที่ซ้ำ 12 ตัว) เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเป้าประสงค์ดังกล่าว

เป้าหมายทั้ง 17 เป้าหมายประกอบด้วย

เป้าหมายที่ 1 : ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่

เป้าหมายที่ 2 : ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3 : สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ 4 : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ 5 : บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมอำนาจให้แก่สตรีและเด็กหญิง

เป้าหมายที่ 6 : สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 7 : สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา

เป้าหมายที่ 8 : ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลผลิต และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9 : สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10 : ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11 : ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12 : สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13 : ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14 : อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15 : ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียดiversity ทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ 16 : ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17 : เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อควรรู้ที่สำคัญ 6 ประการ

ประการแรก – เป้าหมายการพัฒนาทั้ง 17 ข้อ สะท้อน ‘3 เสาหลักของมิติความยั่งยืน’ (Three Pillars of Sustainability) คือ มิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม บวกกับอีก 2 มิติ คือ มิติด้านสันติภาพและสถาบัน และมิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา ที่เชื่อมโยงทุกมิติของความยั่งยืนไว้ด้วยกัน รวมเป็น 5 มิติ องค์การสหประชาชาติแบ่งเป้าหมาย 17 ข้อ ออกเป็น 5 กลุ่ม (เรียกว่า 5 Ps) ประกอบด้วย

People (มิติด้านสังคม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 1 ถึง เป้าหมายที่ 5

Prosperity (มิติด้านเศรษฐกิจ): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 7 ถึง เป้าหมายที่ 11

Planet (มิติด้านสิ่งแวดล้อม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 6 เป้าหมายที่ 12 ถึง เป้าหมายที่ 15

Peace (มิติด้านสันติภาพและสถาบัน): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 16

Partnership (มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 17

ประการที่สอง – เนื้อหาของ SDGs ไม่ได้อยู่ที่ระดับเป้าหมาย (Goals) แต่อยู่ที่ระดับเป้าประสงค์ (Targets) เป้าประสงค์เหล่านี้บอกถึงลักษณะของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในโลกที่บรรลุ SDGs ได้สำเร็จ มีนัยยะที่บอกถึงฉากทัศน์ในฝัน ถึงวิสัยทัศน์ของการพัฒนาที่นำเสนออยู่ในวาระการพัฒนา 2030 (Agenda 2030) ฉะนั้น หากต้องการทราบว่า SDGs ครอบคลุมเรื่องใดบ้างต้องพิจารณาที่ระดับเป้าประสงค์

ประการที่สาม – ตัวชี้วัด 232 ตัวนั้นเป็นตัวชี้วัดที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าในระดับโลก ซึ่งอาจไม่สามารถนำมาใช้ในระดับประเทศได้อย่างเหมาะสมทั้งหมด และการเลือกใช้ตัวชี้วัดแต่ละตัวนั้นก็เพื่อให้สามารถสะท้อนสาระสำคัญของเป้าหมาย แต่อาจไม่ได้ครอบคลุมทุกมิติที่ระบุไว้ในเป้าประสงค์ ดังนั้น แต่ละประเทศจะต้องกลับมาพัฒนาตัวชี้วัดระดับประเทศและระดับท้องถิ่นเพื่อให้ SDGs สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในระดับพื้นที่ มิเช่นนั้น ประเทศไทยอาจทำได้เพียงบรรลุทุกตัวชี้วัด (Indicators) แต่ไม่บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ก็เป็นไปได้ นอกจากนี้ ตัวชี้วัดยังมีการเปลี่ยนแปลงได้ ในขณะที่เป้าหมายและเป้าประสงค์จะไม่มีการปรับแก้ในระดับโลกแล้ว

ประการที่สี่ – SDGs ไม่ใช่ข้อตกลงที่มีการบังคับสัญญาและลงโทษ แต่เป็นการเข้าร่วมโดยสมัครใจของประเทศต่าง ๆ และมีการทบทวน (Review) ประจำปีผ่านการนำเสนอ รายงานผลการทบทวนการดำเนินงานตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Review) ในการประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนกรกฎาคม ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทุกประเทศสามารถเสนอตัวเพื่อนำเสนอรายงานหรือไม่ก็ได้

ประการที่ห้า – ต้องทำความเข้าใจหลักการเบื้องหลังของ SDGs เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive) มุ่งการเปลี่ยนแปลง (Transformative) และบูรณาการ (Integrated) ที่ทุกประเทศต่างมีโจทย์ที่จะต้องนำไปปฏิบัติไม่ใช่เฉพาะแค่ประเทศยากจน (Universal) แต่ในขณะเดียวกันก็เน้นการนำไปปฏิบัติและแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่น (Locally-focused) ซึ่งหมายถึงว่า แม้เป้าหมายทั้งหมดจะแบ่งออกเป็น 17 เป้าหมาย แต่การพิจารณาและดำเนินการ

จะต้องเป็นไปอย่างบูรณาการ เห็นความเชื่อมโยง (Interlinkage) มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-based) และให้ความสำคัญกับคนกลุ่มที่เปราะบาง (Vulnerable people) คนยากจน และคนกลุ่มต่าง ๆ ที่มักถูกทิ้งไว้ข้างหลัง และแม้ว่า SDGs จะเป็นเป้าหมายระดับโลกแต่การนำ SDGs ไปปรับให้เหมาะกับบริบทของพื้นที่ (Localization of the SDGs) เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องให้ท้องถิ่นมีความเป็นเจ้าของและร่วมผลักดัน มีการให้ความหมายแก่เป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น โดยหลักการการขับเคลื่อน SDGs ควรเป็นกระบวนการที่เริ่มจากฐานรากขึ้นสู่ระดับนโยบาย (Bottom-Up) และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำ SDGs ไปปฏิบัติ

ประการที่หก – ในทางปฏิบัติ SDGs มีฐานะเป็นเครื่องมืออื่น นอกเหนือจากการเป็นตัวชี้วัดสถานการณ์ความยั่งยืน เช่น

SDGs ในฐานะที่เป็นคำศัพท์การพัฒนาที่ใช้ร่วมกัน: SDGs กลายเป็นคำศัพท์ในการพัฒนาที่ใช้ร่วมกันในระดับ ทั้งระดับโลกไปจนถึงระดับท้องถิ่น เอื้อให้ทุกพื้นที่ในโลกสามารถเรียนรู้จากกันและกันได้ ชุมชนในไทยที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาบางประเด็นจะไม่ได้เป็นเพียงตัวอย่างให้ชุมชนในประเทศไทยเท่านั้น แต่เป็นตัวอย่างให้แกระดับโลกด้วย

SDGs ในฐานะที่เป็น Action Framework: SDGs สามารถถูกใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการทบทวนอนาคตของท้องถิ่น งานที่ทำกันอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาที่เผชิญ และใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในอนาคตของท้องถิ่นอย่างบูรณาการและยั่งยืน

SDGs ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการต่อรอง : เนื่องจากภาครัฐทุกประเทศให้คำมั่นกับวาระการพัฒนา 2030 ในภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคเอกชนขนาดใหญ่ก็อยู่ภายใต้กฎกติกาและการชี้วัดที่มี SDGs เป็นองค์ประกอบสำคัญ ดังนั้น ภาคประชาสังคมและคนกลุ่มต่าง ๆ สามารถใช้ SDGs เป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนา และ/หรือสะกิดเตือนเมื่อเริ่มเห็นการดำเนินการที่ออกนอกกลุ่มนอกทางไปจาก SDGs ได้

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

1.4 แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

- แผนพัฒนาภาค

ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.2566-2570

กรอบทิศทางการพัฒนาภาค

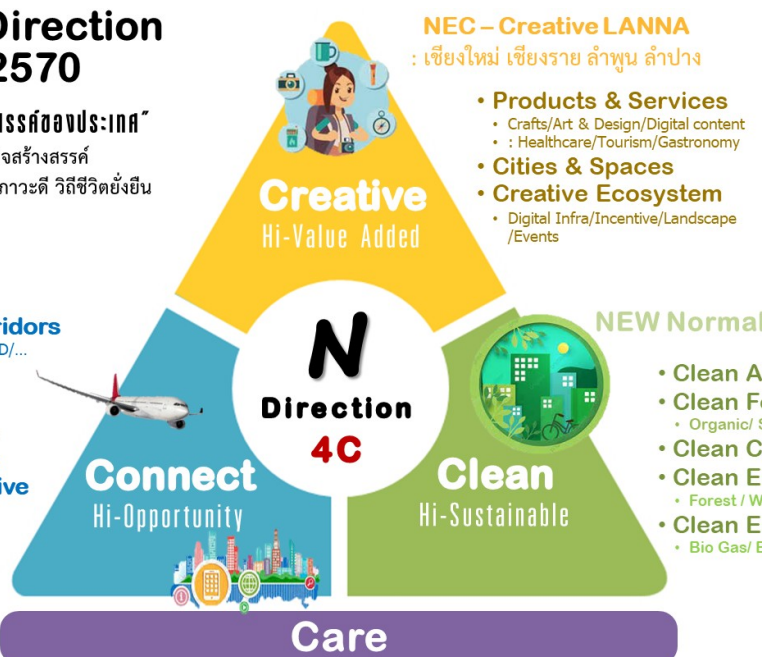
1. บทบาทของภาค ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงทั้งในประเทศและอนุภูมิภาค รวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือจะต้องนำศักยภาพต่างๆ ของพื้นที่ มาใช้ในการต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพและโอกาสเพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

2. ทิศทางการพัฒนาภาค มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน ตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา 4C ได้แก่ Creative พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศเมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็นสินค้าและบริการสร้างสรรค์ Connect สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนของการเชื่อมโยงเศรษฐกิจพิเศษเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คนสร้างสรรค์ Clean พัฒนาตามแนววิถีใหม่ (New Normal) บนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืนของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาดของเมือง และการใช้พลังงานสะอาด โดยคำนึงถึง Care ที่ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมและพัฒนาศักยภาพแรงงาน

Northern Direction 2566-2570

เป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ”
ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์
สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน

- **Economic Corridors**
  - EEC : Science Park/ R&D/...
  - NeEC : Bio Industry
  - SEC : Tourism
- **Subregion**
  - GMS/ AEC/ BIMSTEC
- **Creative Cities**
- **Digital & Creative People**

- คุณภาพชีวิต : คนยากจน / Active Aging
- มีมือแรงงาน : Reskill/ Upskill/ Creative skill/ Digital skill

3. เป้าหมายรวม

3.1 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคเหนือขยายตัวเพิ่มขึ้น

3.2 สมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคเหนือลดลง

4. แนวทางการพัฒนา

4.1 พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง

(1) พัฒนา Creative Ecosystem การปรับภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมของเมือง การพัฒนาย่านสร้างสรรค์ การเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ (Creative Space) การพัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงการสนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชน

(2) พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ระบุแรงมุ่งให้ความสำคัญกับกลุ่มอุตสาหกรรมที่เป็น Creative Original ซึ่งเป็นกลุ่มศิลปะต้นฉบับเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ (1) กลุ่มอุตสาหกรรมงานฝีมือและหัตถกรรม (2) กลุ่มอุตสาหกรรมศิลปะการแสดงและดนตรี (3) กลุ่มอุตสาหกรรมทัศนศิลป์ และ (4) กลุ่ม Digital Content โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มและอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา วัฒนธรรม การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการผลิต ออกแบบ บรรจุภัณฑ์ การพัฒนาผู้ประกอบการ การสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนผลักดันให้นาแนวคิดและองค์ความรู้ ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในกิจกรรมสร้างสรรค์

(3) ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ และการสร้างการรับรู้ โดยสนับสนุนการจัดงานเทศกาล สร้างสรรค์ระดับนานาชาติเพื่อสร้างจุดขายของพื้นที่ การส่งเสริมช่องทางการขายสินค้าสร้างสรรค์ที่หลากหลาย การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภคและคนในพื้นที่ รวมทั้งเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง และเข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ต่างประเทศ

4.2 พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

(1) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย ต่อยอดสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ทั้งระดับชุมชนและมาตรฐานสากล และสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้านที่สามารถพัฒนาเป็นเกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์

(2) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญามาใช้ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่งเสริมแนวคิด Food Valley ตลอดจนพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ

(3) พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพตลอดห่วงโซ่มูลค่าในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมฐานชีวภาพของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมชีวภาพ

4.3 พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม เน้นกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ ได้แก่ (1) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิต (2) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (3) กลุ่มท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (MICE) และ (4) กลุ่มธุรกิจบริการสุขภาพ

(1) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและรูปแบบบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้อย่างยั่งยืน โดยการยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวและบริการรูปแบบใหม่ที่มีความเชื่อมโยงกับทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างการท่องเที่ยวและบริการสุขภาพ เพื่อการพัฒนาสู่อุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร (Medical Flub) และยกระดับมาตรฐานการให้บริการด้านการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพให้มีคุณภาพมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนการเชื่อมโยงกับกลุ่มธุรกิจอื่นในห่วงโซ่มูลค่าการท่องเที่ยว

(2) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการบริการด้านการท่องเที่ยว โดยพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวและกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว สนับสนุนการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการยกระดับคุณภาพการให้บริการ พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและมีความเชี่ยวชาญ รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่าย ด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์

4.4 เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเอื้อต่อการอยู่อาศัย

(1) วางผังเมืองทั้งเมืองหลัก เมืองรอง และเมืองชายแดน เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการเป็นเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมือง พัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อรองรับสังคมดิจิทัล พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

(2) สนับสนุนการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนของภาค พัฒนาโครงข่ายเส้นทางและระบบขนส่งย่อยที่เชื่อมต่อกับระบบหลักของประเทศและอนุภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ เหนือ-ใต้ และแนวตะวันออก-ตะวันตก ซึ่งจะรองรับการเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญเชื่อมโยงอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC

4.5 พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

(1) แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาทักษะด้านอาชีพแก่คนยากจนให้ตรงกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้ ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต โดยใช้ฐานข้อมูลด้านความยากจนที่มีอยู่ และส่งเสริมการเข้าถึงบริการภาครัฐ ให้ครอบคลุม อาทิ บริการด้านการศึกษา และสาธารณสุข

(2) พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) โดยการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ ส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำตามศักยภาพของผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุในการพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชน

(3) พัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ โดยการยกระดับทักษะเดิมให้สูงขึ้น (Upskill) และการพัฒนาศักยภาพเสริมทักษะใหม่ (Reskill)

4.6 อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไข ปัญหาหมอกควัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

(1) อนุรักษ์ พื้นที่ระบบนิเวศและป่าไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมให้มีความอุดมสมบูรณ์ ตลอดจนส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ สร้างฝาย ชะลอน้ำ ปลูกพืชที่ช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ ป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษจากการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่/สนับสนุนการสร้างเครือข่ายการดูแลรักษาป่า ประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกของประชาชนถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้

(2) พัฒนาการบริหารจัดการน้ำในลักษณะนิเวศลุ่มน้ำ โดยพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำในพื้นที่ตามความเหมาะสมทางภูมิสังคม เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการจัดหาและการใช้ เพื่ออุปโภค บริโภค การรักษาระบบนิเวศทางน้ำ การเกษตรกรรม และการอุตสาหกรรม เชื่อมโยงแหล่งน้ำระดับต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพในการกระจายน้ำอย่างทั่วถึง เร่งรัดการรักษาพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างจริงจัง อนุรักษ์ พื้นที่และใช้ประโยชน์แหล่งน้ำอย่างยั่งยืน

(3) แก้ไขปัญหาหมอกควัน โดยสนับสนุนการประยุกต์ใช้วิธีการด้วยรูปแบบที่เกิดผลสำเร็จมาแล้วในหลายพื้นที่ และปรับให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหามาจากทุกภาคส่วนในการแสวงหาความรู้/เทคโนโลยีใหม่ที่จะเป็นทางเลือกให้เลิกพฤติกรรมเผาวัสดุทางการเกษตร มีการจัดตั้งเครือข่ายการเฝ้าระวังในพื้นที่/การลาดตระเวนเพื่อป้องปรามผู้ลักลอบฝ่าฝืนกฎหมาย และบังคับใช้ข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด จริงจัง และรวดเร็ว

(4) ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน โดยจัดให้มีระบบกำจัดขยะและน้ำเสียด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในหลากหลายรูปแบบ อาทิ การคัดแยกขยะที่ต้นทาง ลดการเกิดขยะ การนำขยะกลับมาใช้ซ้ำให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมการสร้าง الوعيและความตระหนักรู้ให้กับประชาชนเพื่อปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตแบบใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ใช้มาตรการจูงใจในการลดขยะควบคู่กับมาตรการทางกฎหมายให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

(5) เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยสนับสนุนองค์ความรู้ การจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบฐานข้อมูลการสื่อสารโทรคมนาคม ส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการจัดการภัยพิบัติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการภัยพิบัติ และเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับ/ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการพัฒนาองค์ความรู้และ เครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรองรับกับความท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวอย่างแผนงานสำคัญ

1. แผนงานพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ล้านนา (Creative LANNA)

(1) **สาระสำคัญ** พัฒนาพื้นที่ใน 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง ซึ่งพื้นที่จังหวัดกลุ่มนี้มีความโดดเด่นของอารยธรรมล้านนาที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจน และมีการพัฒนาเกี่ยวเนื่องสู่ภาคเศรษฐกิจ ทั้งการท่องเที่ยว บริการและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง โดยนำทุนทางวัฒนธรรมมาใช้ในการสร้างคุณค่าให้แก่สินค้าอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ซึ่งจะส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพื้นที่และประชาชนในวงกว้าง

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
พัฒนา Creative Ecosystem • ปรับภูมิทัศน์และสถาปัตยกรรมของเมือง • พัฒนาศูนย์สร้างสรรค์ • พัฒนาระบบสื่อสารโทรคมนาคม โครงสร้างพื้นฐานสำคัญ และ สิ่งอำนวยความสะดวก • สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุนของภาคเอกชน	พัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ • สร้างมูลค่าเพิ่มและอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ • พัฒนาผู้ประกอบการ และ ทรัพยากรบุคลากร รวมทั้งการสร้างเครือข่าย • ส่งเสริมงานวิจัยและการพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์	สร้าง Brand การส่งเสริมการตลาด และประชาสัมพันธ์ และการสร้างการรับรู้ • สนับสนุนการจัดงานเทศกาล สร้างสรรค์ระดับนานาชาติ • ส่งเสริมช่องทางการขายสินค้า สร้างสรรค์ • ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และ สร้างการรับรู้ให้กับผู้บริโภคและคนในพื้นที่ • เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวและการบริการที่เกี่ยวข้อง • เข้าร่วมเครือข่ายเมืองสร้างสรรค์ต่างประเทศ

2. แผนพัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง

(1) **สาระสำคัญ** ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคเหนือในด้านการสร้างความมั่นคงทางอาหารและการสร้างรายได้แก่ประชากรจำนวนมากในพื้นที่ อีกทั้งภาคเหนือมีความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity) โดยมีการปลูกพืชเมืองหนาวในภาคเหนือตอนบน และการปลูกพืชไร่และข้าว ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคเกษตรโดยการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน และเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง จะช่วยยกระดับผลิตภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร ช่วยเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรและสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
- จัดทำฐานข้อมูลและปรับปรุงกฎหมายให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพ - บริหารจัดการปัจจัยการผลิต และสร้างเครือข่าย - เกษตรกรตระหนักถึงความปลอดภัยของการผลิตสินค้าเกษตร - สามารถควบคุมดูแลคุณภาพ และตรวจสอบย้อนกลับได้ - ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย - สนับสนุนการนำเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตควบคุมคุณภาพ - มีฐานข้อมูลทางกายภาพของพื้นที่ที่ทันสมัย เช่น ศักยภาพแหล่งน้ำ พยากรณ์อากาศ ขุดดิน สามารถเข้าถึงได้ - วางแผนการผลิตที่เป็นระบบ ไม่ให้เกิดซัพพลายส่วนเกิน - พันธุ์พืช สัตว์ ที่มีคุณภาพ ทนสภาพแวดล้อม ให้ผลผลิตสูงด้านทานโรค - มีสารชีวภัณฑ์ที่เพียงพอ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม (Green Production) - เพิ่มศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้ประกอบการ - ให้ความสำคัญแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต ไม่ปนเปื้อนสารเคมี	- ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตชีวภาพ - ฐานข้อมูลผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผลผลิต เกษตรอินทรีย์ เกษตรปลอดภัย ที่เป็นระบบ มีหน่วยงาน ที่จัดเก็บ สามารถนำมาใช้ ประโยชน์ได้ - มีการรวมกลุ่ม ตรวจสอบซึ่งกันและกัน - เข้าถึงแหล่งเงินทุน ระบบประกันภัย ประกันความเสี่ยง	- ส่งเสริมการตลาดและการสร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค - ประชาสัมพันธ์สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค - สร้างช่องทางการตลาด - สนับสนุนการจับคู่ธุรกิจ เชื่อมโยงผู้ผลิตและตลาด - ส่งเสริมการค้าขายสินค้าล่วงหน้า - สนับสนุนการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

3. แผนงานพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและมรดกโลก

(1) **สาระสำคัญ** ภาคเหนือมีจุดเด่นด้านอารยธรรมล้านนา และมรดกโลกซึ่งเป็นปัจจัย สำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไปสู่การท่องเที่ยวแบบ New Normal ดังนั้นภาคเหนือจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ พร้อมทั้งนำเสนอและต่อยอดเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของภาคเหนือเพื่อเพิ่มมูลค่าจากการท่องเที่ยว

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
- พัฒนาทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล - ฟื้นฟูสืบสานวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว - พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวและกำหนดประเภทกลุ่มนักท่องเที่ยว - พัฒนาศักยภาพบุคลากรและสร้างเครือข่าย	- สร้างมูลค่าเพิ่มโดยพัฒนาบริการในรูปแบบใหม่ที่เชื่อมโยงกับทุน ทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น - ยกระดับคุณภาพการให้บริการ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม - พัฒนามาตรฐานการให้บริการ	- ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ - สนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างการท่องเที่ยวและกลุ่มธุรกิจอื่นตลอดห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว - สร้างการรับรู้และดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน

4. แผนงานพัฒนาคุณภาพชีวิต แก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุ และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน

(1) **สาระสำคัญ** การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ที่เร็วกว่าระดับประเทศ ส่งผลให้การ จัดระบบดูแลผู้สูงอายุยังไม่ครอบคลุม เกิดการขาดแคลนแรงงาน รวมถึงปัญหาความยากจนที่ภาคเหนือกำลัง เผชิญอยู่ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิต ส่งเสริมรายได้พัฒนาอาชีพ ของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะคนยากจนและผู้สูงอายุ ตลอดจนการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน เพื่อรองรับ การพัฒนาตลาดแรงงานในอนาคตของภาคเหนือต่อไป

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะอาชีพแก่คนยากจนในรูปแบบกลุ่มอาชีพ และวิสาหกิจชุมชน ตลอดจนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน - พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ โดยการพัฒนาศักยภาพ และส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุให้กับผู้สูงอายุ คนในครอบครัว และชุมชนอย่างมีส่วนร่วม - ส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ โดยอบรมพัฒนาอาชีพและส่งเสริมการนำภูมิปัญญาผู้สูงอายุไปใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน - พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	- อบรมพัฒนาอาชีพและสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม - พัฒนาบุคลากรด้านการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) - ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพ/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพิ่มโอกาสในการทำงานให้เกิดการจ้างงานต่อเนื่อง และเข้าถึงแหล่งเงินของผู้สูงอายุ - พัฒนาความรู้และยกระดับทักษะแรงงานยกระดับทักษะเดิมให้สูงขึ้น (Upskill) และการพัฒนาศักยภาพเสริมทักษะใหม่ (Reskill)	- พัฒนาช่องทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ - พัฒนาสถานบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ พร้อมนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ - พัฒนาช่องทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการของผู้สูงอายุ - พัฒนามาตรฐานแรงงาน

5. แผนงานอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล

(1) **สาระสำคัญ** ภาคเหนือเป็นแหล่งลุ่มน้ำขนาดใหญ่ถึง 8 ลุ่มน้ำ ได้แก่ ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำวัง ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำน่าน ลุ่มน้ำสาละวิน ลุ่มน้ำกก ลุ่มน้ำป่าสัก และลุ่มน้ำสะแกกรัง มีลำนํ้าสักของภาคที่ไหลไป บรรจบเป็นแม่น้ำเจ้าพระยา อีกทั้ง ยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคเหนือ และมีแหล่งน้ำบาดาล ขนาดใหญ่ที่สำคัญในภาคเหนือตอนบน ซึ่งจัดเป็นแหล่งน้ำต้นทุนหลักของประเทศในการอุปโภค บริโภค การเกษตรและอุตสาหกรรม นอกจากนั้นแล้ว ภาคเหนือยังมีพื้นที่ป่าไม้มากที่สุดของประเทศ และเป็นพื้นที่ป่า ต้นน้ำและมีความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญของประเทศ ซึ่งจะเป็นฐานทรัพยากรสำคัญในการดูดซับ น้ำฝนและเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในแต่ละลุ่มน้ำ

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
- ปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน - ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้มีความอุดมสมบูรณ์ - ทำฝายชะลอน้ำ - ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ว่างของรัฐ ตามแนวกันชนและการเชื่อมต่อป่า - ปลูกและฟื้นฟูป่าตามแนวพระราชดำริ “ปลูกป่า ปลูกคน”	- บริหารจัดการป่าชุมชนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน - เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชน/พัฒนาอาสาสมัคร/ประชาชนในการบริหารจัดการ ฝายชะลอน้ำและดูแลทรัพยากรธรรมชาติ - ประชาสัมพันธ์การรับรู้และกระแสอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างจิตสำนึกของประชาชนถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนแนวเขตที่ดินของรัฐ	บังคับใช้กฎหมาย หรือกฎของชุมชนอย่างเคร่งครัดเพื่อไม่ให้มีการบุกรุกป่า หรือเผาป่า

6. แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน

(1) **สาระสำคัญ** ภาคเหนือมีภูมิประเทศของพื้นที่ตอนบนเป็นที่สูง ภูเขา ป่าไม้ และแหล่งต้นน้ำลำธาร โดยเฉพาะพื้นที่ป่าไม้ในภาคเหนือตอนบนมีลักษณะเป็นป่าดงดิบ ป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง ผสมกับพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้พื้นที่ภาคเหนือกว่าร้อยละ ๘๐ ถูกปกคลุมด้วยพืชพรรณและป่าไม้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเมื่อเข้าสู่ฤดูแล้งที่ป่าไม้สลัดใบและสิ้นสุดฤดูกาลเก็บเกี่ยวพืชผลทางการเกษตร จึงมักเกิดไฟป่าขึ้นบ่อยครั้งจากอากาศที่ร้อน แห้งแล้งและนิ่ง และจากที่เกษตรกรดำเนินการเผาตอซัง เศษวัสดุเพื่อเตรียมพื้นที่สำหรับการทำการเกษตร ทำให้เกิดหมอกควันแขวนลอยและสะสมอยู่ในบรรยากาศเป็นระยะเวลายาวนาน สร้างความเสียหายให้แก่เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนระบบนิเวศของพื้นที่ภาคเหนืออย่างกว้างขวาง ประกอบกับภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ล่งผลให้ปัญหาหมอกควันทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

(2) ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของแผนงาน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
- สนับสนุนการประยุกต์ใช้วิธีการแก้ไขปัญหามอควันที่ประสบความสำเร็จแล้วในหลายพื้นที่ โดยปรับให้มีความเหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน - ส่งเสริมความรู้/เทคโนโลยีใหม่เพื่อเป็นทางเลือกของชุมชน พร้อม - ส่งเสริมให้เลิกพฤติกรรมกาเหาวัสดุทางการเกษตร - พัฒนาองค์ความรู้ด้านเกษตรและส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจที่โตเร็ว สนับสนุนการปลูกพืชทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยว	- พัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายความร่วมมือการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูดูแลป่าไม้ การทำเกษตรที่ลดการเผา และการลาดตระเวนเพื่อป้องปรามผู้ลักลอบฝ่าฝืนกฎหมาย - จัดทำแผนการจัดการและควบคุม การเผาหลังการเก็บเกี่ยว - ป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุก ป่า ไฟป่า (จัดชุดลาดตระเวน จัดทำ แนวกันไฟ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ป้องกันไฟ) - บังคับใช้ข้อกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด จริงจัง และรวดเร็ว	- ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก และความตระหนักรู้ในทุกภาค ส่วนเพื่อลดการเผาและรวมกัน เฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไข ปัญหาหมอกควันในชุมชน - พัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพ พัฒนาระบบบริหารทางการแพทย์ เพื่อรองรับอุบัติภัย หมอกควัน พัฒนาความ เข้มแข็งของชุมชน การให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน - สร้างระบบรับแจ้งเหตุและข่าวสาร และแจ้งเตือนการเผา ผ่านสื่อออนไลน์และเครือข่าย ชุมชน - สนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากหมอกควันแก่ประชาชน

วิสัยทัศน์ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 (พิษณุโลก เพชรบูรณ์ ตาก สุโขทัย อุตรดิตถ์)

วิสัยทัศน์ “ศูนย์กลางการบริการสี่แยกอินโดจีน”

พันธกิจ

1. ยกระดับรายได้และกระจายรายได้ ควบคู่กับการสร้างสังคมที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน
2. พัฒนาฐานการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีเสถียรภาพบนพื้นฐานการพัฒนาผลิตภาพและการสร้างสรรค์
3. สร้างความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. พัฒนาระบบการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดสินค้าเกษตรและสินค้าชุมชน
2. พัฒนาโครงข่ายการค้า การลงทุน การบริการ เครือข่ายคมนาคมขนส่งสี่แยกอินโดจีนและอาเซียน
3. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กีฬาและสุขภาพ
4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

1. ผลผลิตการเกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีมูลค่าเพิ่มที่ยั่งยืน
2. เชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมในกลุ่มจังหวัด ภูมิภาคและต่างประเทศ เพื่อใช้ศักยภาพแหล่งที่ตั้ง และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจประเทศเพื่อนบ้าน
3. พัฒนาการค้าการลงทุนและความร่วมมือชายแดนไทย – พม่า/ ไทย – ลาว
4. อนุรักษ์ ป่าไม้ และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ กีฬาและสุขภาพ
5. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย

1. จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้
2. จำนวนกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น
3. จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับมาตรฐาน
4. เส้นทางเชื่อมโยง E – W – E- C ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น
5. จำนวนเครือข่ายการค้าการลงทุนที่เชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศอินโดจีน และประเทศสมาชิกอาเซียน
6. มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้น
7. จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
8. รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
9. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวได้รับการอนุรักษ์ ป่าไม้

10. จำนวนหมู่บ้านและชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
11. จำนวนหมู่บ้าน / ชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
12. จำนวนเครือข่ายหมู่บ้าน / ที่มีการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

1. พัฒนาและส่งเสริมกระบวนการผลิต การปรับปรุงคุณภาพ การแปรรูปและการบรรจุภัณฑ์โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
2. พัฒนาการคมนาคมและระบบ logistics
3. พัฒนาและส่งเสริมการค้า การตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ
4. ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)
5. เสริมสร้างสมรรถนะผู้ประกอบการและการลงทุน
6. ส่งเสริม พัฒนา และอนุรักษ์การท่องเที่ยว
7. ส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยว
8. ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการท่องเที่ยวและบริการ
9. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
10. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นฐานการผลิต/การค้า/การบริการอย่างมีคุณภาพและคุ้มค่า
11. ส่งเสริมการใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
12. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

*****

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ.2566 – 2570)

วิสัยทัศน์ ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน

“จังหวัดเพชรบูรณ์มุ่งส่งเสริมการเกษตรและสินค้าปลอดภัย พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเพื่อสร้างเสริมมูลค่าเพิ่ม พร้อมกับยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงของสังคม รวมทั้งรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน เพื่อให้ไปสู่การเป็นเมืองแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน”

ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์

1. เกษตร: การพัฒนาเกษตรปลอดภัย และเกษตรมูลค่าสูง
2. ท่องเที่ยว: ท่องเที่ยวธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และธรณีวิทยา
3. สังคม/คุณภาพชีวิต : ประชาชนชาวเพชรบูรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. การค้า การลงทุน ศูนย์กลางเชื่อมโยงผ่านแนว : EWEC และ LIMEC
5. อุตสาหกรรม: อุตสาหกรรมการเกษตร และอุตสาหกรรมสีเขียว

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อสร้างเสริมมูลค่าเพิ่ม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความมั่นคงอย่างเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

ข้อมูลประเด็นการพัฒนา แผนงาน และตัวชี้วัด

ภายใต้กรอบแผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ (พ.ศ. 2566 – 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

วิสัยทัศน์ : จังหวัดเพชรบูรณ์มุ่งส่งเสริมการเกษตรและสินค้าปลอดภัย พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเพื่อสร้างเศรษฐกิจค่าเพิ่ม พร้อมกับการขับเคลื่อนภาพชีวิตและเสริมสร้างมั่นคงของสังคม รวมทั้งรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน เพื่อให้ผู้การเป็นเมืองแห่งความสุขของคนอยู่และผู้นำเยือน

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์อย่างครบวงจร

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
1. พัฒนาองค์ความรู้เกษตรกร 2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการผลิต 3. ส่งเสริมการตลาด	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์รวมภาคเกษตร เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.9 ต่อปี	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.9 ต่อปี	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.9 ต่อปี	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.9 ต่อปี	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3.9 ต่อปี
	จำนวนเกษตรกรที่เข้ากระบวนการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น (ราย)	ไม่ต่ำกว่า 10 ราย	ไม่ต่ำกว่า 10 ราย	ไม่ต่ำกว่า 10 ราย	ไม่ต่ำกว่า 10 ราย	ไม่ต่ำกว่า 10 ราย
	จำนวนเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย (GAP) เพิ่มขึ้น (ราย/แปลง)	ไม่น้อยกว่า 70 ราย/20 แปลง	ไม่น้อยกว่า 75 ราย/20 แปลง	ไม่น้อยกว่า 80 ราย/20 แปลง	ไม่น้อยกว่า 85 ราย/20 แปลง	ไม่น้อยกว่า 90 ราย/20 แปลง

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับส่งเสริมด้านการตลาดตามนโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เพิ่มขึ้น (กลุ่ม)	ไม่น้อยกว่า 40 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 41 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 42 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 43 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 44 กลุ่ม
	จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมด้านการสร้างอาชีพเพิ่มขึ้น (กลุ่ม)	ไม่น้อยกว่า 40 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 40 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 40 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 40 กลุ่ม	ไม่น้อยกว่า 40 กลุ่ม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเพื่อสร้างเสริมมูลค่าเพิ่ม

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว	รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2
	มูลค่าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชน และของฝากของที่ระลึกเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพชีวิต และเสริมสร้างความมั่นคงอย่างเท่าเทียม

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ส่งเสริมการรู้ชนอง ประชากรวัยเรียน	อัตราการเข้าเรียนรวมระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายและอาชีวศึกษา (เทียบกับ ประชากรวัยเรียน อายุ 15 -17 ปี) (ร้อยละ)	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 ต่อปี	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 ต่อปี	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 ต่อปี	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 ต่อปี	ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 70 ต่อปี
	จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากร อายุ 15 - 59 ปี (ปี)	ปีการศึกษาเฉลี่ย 10 ปี	ปีการศึกษาเฉลี่ย 10.5 ปี	ปีการศึกษาเฉลี่ย 11 ปี	ปีการศึกษาเฉลี่ย 11.5 ปี	ปีการศึกษาเฉลี่ย 12 ปี
ยกระดับคุณภาพ การศึกษา	คะแนนเฉลี่ยระบบการทดสอบ ONET ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3
ส่งเสริมการ ประกันสังคมของ ประชากรวัยแรงงาน	สัดส่วนแรงงานในระบบประกันสังคมต่อ จำนวนแรงงานทั้งหมดเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1
ยกระดับมาตรฐาน ระบบบริการ สาธารณสุข	โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวง สาธารณสุขทุกแห่ง มีการพัฒนาคุณภาพ ตามมาตรฐาน HA อย่างต่อเนื่องร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	ร้อยละของหมู่บ้านที่ถนนสายหลักใช้การได้ตลอดปี (ร้อยละ)	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3
ส่งเสริมรายได้ผู้มีรายได้น้อย	จำนวนผู้มีรายได้ไม่น้อยลดลง (ร้อยละ)	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	ร้อยละ 50
ป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง	จำนวนของประชากรที่ประสบภัยแล้งลดลง (ร้อยละ)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5
ป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย	จำนวนของประชากรที่ประสบอุทกภัยลดลง (ร้อยละ)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5
พัฒนาและส่งเสริมด้านความปลอดภัยทางถนน	จำนวนผู้เสียชีวิตจากเหตุอุบัติเหตุทางถนนลดลง (ต่อประชากรแสนคน) (ร้อยละ)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5
ส่งเสริมการทำงานและการทรายได้ของผู้สูงอายุ	จำนวนผู้สูงอายุที่มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1
ส่งเสริมการทำงานและการทรายได้ของผู้พิการ	จำนวนคนพิการมีอาชีพเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 7	ร้อยละ 7	ร้อยละ 7	ร้อยละ 7	ร้อยละ 7

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ความมั่นคง	จำนวนคดียาเสพติดลดลง (ร้อยละ)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5
การเตรียมพร้อมและตอบโต้การระบาดโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ร้อยละความสำเร็จของการเตรียมพร้อมและตอบโต้การระบาดโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	อัตราการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 0.0025	ร้อยละ 0.0025	ร้อยละ 0.0025	ร้อยละ 0.0025	ร้อยละ 0.0025
ยกระดับการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม	สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2
ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน	อัตราการใช้พลังงานทดแทนแต่ละประเภทเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลง (ร้อยละ)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5

ประเด็นการพัฒนาที่ 5 ยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		พ.ศ. 2566	พ.ศ. 2567	พ.ศ. 2568	พ.ศ. 2569	พ.ศ. 2570
ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ	ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2	ร้อยละ 2
ยกระดับมาตรฐานคุณภาพแรงงาน	ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1	ร้อยละ 1
เพิ่มศักยภาพระบบการคมนาคมและโลจิสติกส์	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการขนส่งสถานที่เก็บสินค้าเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5
ยกระดับการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ	ร้อยละของประชาชนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3	ร้อยละ 3

*****

1.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์

วิสัยทัศน์

“ท้องถิ่นทันสมัย เกษตรปลอดภัย ใส่ใจคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจมั่นคง พัฒนาการท่องเที่ยวและแหล่งน้ำ
ล้ำเลิศวัฒนธรรม อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี การกีฬาและคุณภาพ

ชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมือง และการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

*****

2. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล

2.1 วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์การพัฒนากองการบริหารส่วนตำบลวังบาล

“มีเศรษฐกิจดี ตำบลน่าอยู่ แหล่งน้ำสมบูรณ์ เพิ่มพูนรายได้
ใส่ใจสิ่งแวดล้อม พัฒนาพร้อมทุกด้านตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเกษตรและแหล่งน้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต สร้างคุณค่าทางสังคม ความเข้มแข็งของ
ชุมชน และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการ
ท่องเที่ยว

2.3 เป้าประสงค์

1. เศรษฐกิจเติบโต สมดุล
2. มีน้ำ อุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรใช้อย่างทั่วถึง
3. การคมนาคมสะดวก มีไฟฟ้าและระบบประปาทั่วถึงในเขตตำบล
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมสันติสุข ชุมชนมีความมั่นคงและปลอดภัย
5. มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
6. สิ่งแวดล้อมไม่เป็นพิษ อนุรักษ์ต้นน้ำ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทาง

วัฒนธรรม

2.4 ตัวชี้วัด

1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
2. มีการก่อสร้าง/ปรับปรุง/พัฒนาแหล่งน้ำภายในตำบลเพิ่มขึ้น
3. มีการก่อสร้าง/ปรับปรุง/พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในตำบลให้สามารถบริการประชาชนได้
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีผู้ตกเกณฑ์ จปฐ.น้อยลง
5. ประชาชนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การสาธารณสุข
6. ในเขตตำบลมีการอนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบทอด ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี
7. องค์การบริหารส่วนตำบลมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพในทุกด้าน
8. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ

2.5 ค่าเป้าหมาย

1. ประชาชนมีรายได้ และใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 5
2. มีการก่อสร้าง/ปรับปรุง/พัฒนาแหล่งน้ำภายในตำบลเพิ่มขึ้นร้อยละ 5
3. มีการก่อสร้าง/ปรับปรุง/พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานภายในตำบลให้สามารถบริการประชาชนได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 5
4. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีผู้ตกเกณฑ์ จปฐ.น้อยลง ร้อยละ 2
5. ประชาชนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา การสาธารณสุข ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ต่อปี
6. ในเขตตำบลมีการอนุรักษ์ ส่งเสริม และสืบทอด ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60
7. องค์การบริหารส่วนตำบลมีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพในทุกด้าน มากกว่าร้อยละ 60
8. ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2

2.6 กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเกษตรและแหล่งน้ำ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรอย่างปลอดภัยและเพิ่มมูลค่าให้สินค้าเกษตร

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการประกอบอาชีพ การค้า การลงทุน และการบริการ

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค

กลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการดูแลบำรุงรักษา

กลยุทธ์ที่ 5 การพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากอุทกภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาการคมนาคมและขนส่ง

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนา คูแฉ่ ซ่อมแซม และบำรุงรักษา

กลยุทธ์ที่ 3 การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต สร้างคุณค่าทางสังคม ความเข้มแข็งของชุมชน และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนา อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม และสนับสนุนด้านการกีฬา และการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริม และสนับสนุนด้านการสาธารณสุข และป้องกันโรคติดต่อ

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดสวัสดิการและการสังคมสงเคราะห์

กลยุทธ์ที่ 6 สร้างความเข้มแข็งของชุมชน และความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านการเมืองและการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการปกครองตามแนวทางระบอบประชาธิปไตย

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการประชาชนและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

กลยุทธ์ที่ 4 สนับสนุนกิจกรรมการจัดทำผังชุมชน

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมระบบข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาการบริหารจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และการบำบัดน้ำเสีย

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมและสนับสนุนพลังงาน และการใช้พลังงานทดแทน

กลยุทธ์ที่ 5 ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

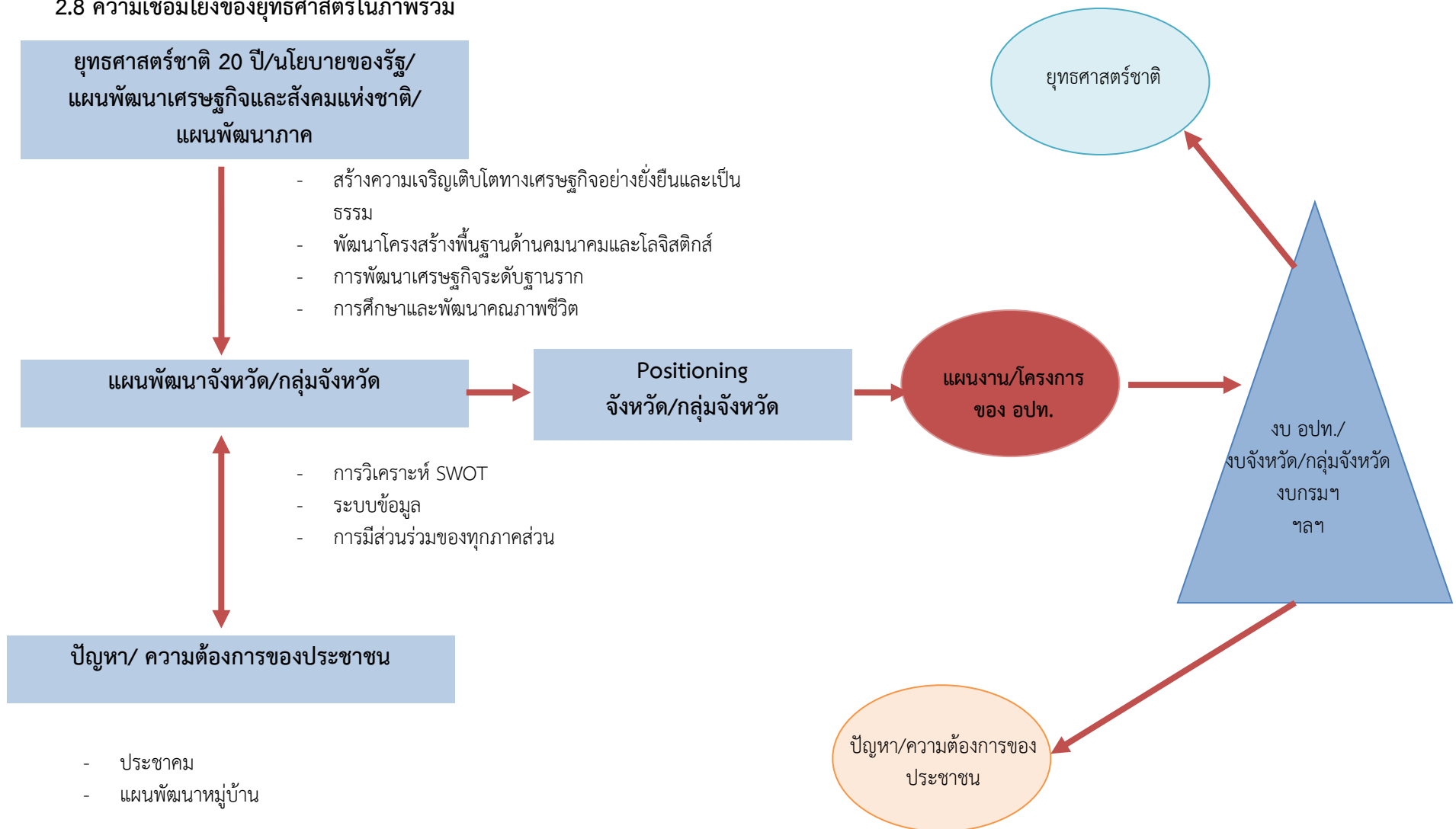
2.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์

1) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพคนและชุมชนให้เข้มแข็งโดยการพึ่งตนเอง และใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต

2) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค การเกษตรกรรม และการป้องกันอุทกภัย

- 3) พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนและเศรษฐกิจ
- 4) พัฒนาระบบการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ การสาธารณสุข และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น
- 5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี และมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- 6) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

2.8 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

3. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis) /Global Demand และ Trend ปัจจุบัน และ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล แยกออกเป็นแต่ละด้านได้ ดังนี้

ก. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการให้บริการสาธารณะ ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลยังคงเป็นปัญหาหลักต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งปัจจัยหลักในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ก็คือ ด้านงบประมาณ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องบริหารจัดการงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด แก้ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานให้เหมาะสมและเป็นธรรมอย่างที่สุด ส่วนอีกปัญหาที่สำคัญ และจำเป็นจะต้องวางแผนรองรับความเจริญเติบโตทั้งด้านเศรษฐกิจ และการขยายตัวของชุมชน คือ การวางแผนผังเมือง เพื่อจัดระบบผังเมืองรองรับปัญหาในอนาคต ซึ่งปัญหาผังเมืองนี้ในเมืองใหญ่ๆ หรือชุมชนใหญ่กำลังประสบปัญหามาก เพราะไม่มีการวางแผนรองรับการเจริญเติบโตในอนาคต สำหรับ องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ต้องให้ความสำคัญกับปัญหาการวางแผนผังเมือง เพื่ออนาคตจะไม่ประสบปัญหา หรือประสบกับปัญหาก็คงไม่รุนแรงมากนัก

ขอบเขตและปริมาณของปัญหา พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย

1. เส้นทางคมนาคม ส่วนใหญ่เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้านมีสภาพถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ จนเป็นเหตุให้เด็กนักเรียน และประชาชนที่สัญจรไป-มา ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งมีปริมาณของยานพาหนะผ่าน ไปมามากพอสมควร

2. ทางระบายน้ำ ลำคลอง บางแห่งยังมีสภาพแคบและตื้นเขิน ลำเหมืองส่งน้ำมีวัชพืชปกคลุม ท่อระบายน้ำยังถูกน้ำกัดเซาะพังทลายต้องแก้ไขปัญหาทุกปี และบางแห่งที่ระบายน้ำเล็กทำให้การระบายน้ำ ในช่วงฤดูน้ำหลากไม่ทันทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง

3. ไฟฟ้าและแสงสว่าง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล หมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 16 ประชาชนบางหลังคาเรือนยังไม่มีระบบไฟฟ้า เพราะอยู่ห่างจากชุมชนมาก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ลักษณะของการอยู่รวมกันยังไม่หนาแน่น

ในส่วนของหมู่ที่ 17 บ้านนาสะอูง เป็นหมู่บ้านเกิดใหม่ที่แยกตัวออกมาจากหมู่ที่ 14 บ้านทับเบิก เป็นพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ที่อยู่ในพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1A ชั้นที่ 1B และชั้นที่ 2 ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของแม่น้ำป่าสัก การดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานทั้งหมด ต้องได้รับความยินยอมจากกรมป่าไม้ก่อน ทำให้ปัจจุบันในหมู่บ้านไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน และใช้ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์เท่านั้น

4. ระบบประปาหมู่บ้าน มีระบบประปาไม่ครบทุกหมู่บ้าน การผลิตน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ประกอบกับระบบประปาบางหมู่บ้านก่อสร้างมานานหลายปี แล้ว เช่น ประปาหมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 12 ทำให้ต้องซ่อมแซมบ่อยครั้ง จนทำให้ระบบประปาเกิดความเสียหาย ซ้ำรูด พัง ต้องทำการซ่อมแซมจนงบประมาณในการบริหารขาดดุล และไม่เพียงพอ

5. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยน้ำตามธรรมชาติในฤดูฝนทำนาปี บางครั้งเกิดปัญหาน้ำแล้งทำให้น้ำไม่เพียงพอต่อการทำนา เกษตรกรแก้ไขปัญหาโดยการขุดเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่

นาของตนเองทำให้เพิ่มต้นทุนการผลิต เช่น ค่าชุดเจาะบ่อบาดาล ค่าไฟฟ้า เป็นต้น อ่างเก็บน้ำไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งได้ ลำคลองไม่สามารถเก็บกักน้ำไว้ได้ หน้าแล้งบริเวณลำคลองจะแห้งขอด

6. การโทรคมนาคมและการสื่อสาร ระบบการสื่อสารในปัจจุบันส่วนใหญ่ชาวบ้านจะใช้โทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสาร ส่วนการโทรคมนาคม ระบบอินเทอร์เน็ตมีบริการฟรีที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังบาล แต่ในภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะติดไว้ให้ลูกหลานตนเองที่กำลังเรียนหนังสือได้ใช้เฉพาะครูเรือน

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต

ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานสามารถพัฒนาหรือแก้ไข ปรับปรุงได้ โดยการจัดหาเงินงบประมาณให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และในส่วนในพื้นที่ เขตติดต่อกับตำบลข้างเคียง หรือโครงการ/กิจกรรมที่เกื้อหนุนภาพ จะนำแนวทางการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนา เพื่อดำเนินการของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประสานงานในการขอใช้พื้นที่กับเจ้าของพื้นที่รับผิดชอบก่อนเข้าดำเนินงานโครงการในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น

ความต้องการของประชาชน

1. ก่อสร้าง ปรับปรุง เส้นทางคมนาคมให้สะดวก ทัวถึงและครอบคลุมทุกหมู่บ้าน
2. ก่อสร้างท่อเหลี่ยม และวางท่อระบายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง
3. ขยายเขตไฟฟ้าให้ครบทุกครัวเรือน และขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
4. ก่อสร้างฝายน้ำล้น ขุดลอกคลอง สระเก็บพักน้ำ
5. จัดหาแหล่งกักเก็บน้ำ และจัดหาเครื่องกรองน้ำสะอาด ในการอุปโภค บริโภค

ข. ด้านเศรษฐกิจ

ปัญหา

ในด้านเศรษฐกิจนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลยังต้องพึ่งพาระบบเศรษฐกิจแบบเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ส่วนอาชีพอื่น เช่น ค่าขาย ธุรกิจรับเหมา ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ ยังถือเป็นส่วนน้อย เมื่อเทียบการทำนา ในภาพรวมแล้ว เมื่อเศรษฐกิจภายในชุมชนองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ยังไม่มีจุดขายทางด้านเศรษฐกิจ ไม่มีพืชเศรษฐกิจที่เด่นชัดที่จะดึงดูดการลงทุนจากภายนอก ดังนั้น จึงเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องคิดต่อไปว่า ทำอย่างไรจึงจะทำให้เศรษฐกิจภายในชุมชนสร้างจุดขาย ออกมาให้เห็นเพื่อเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจให้แหล่งทุนในด้านอื่นๆสร้างรายได้ให้ประชาชนมากขึ้น

ในด้านศักยภาพในการบริหารงาน การแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ยังต้องอาศัยงบประมาณในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาด้านสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาเรื่องน้ำ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาไม่มีแหล่งจ้างงานภายในชุมชน ปัญหาประชาชนไม่มีอาชีพเสริมหลังจากฤดูเก็บเกี่ยว ฯลฯ ซึ่งปัญหาที่กล่าวมา ถือเป็นปัญหาเร่งด่วน บางปัญหาจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น พร้อมทั้งยังต้องอาศัยงบประมาณที่มีอยู่ที่ค่อนข้างจะจำกัด เพื่อบริการจัดการปัญหาให้เกิดประโยชน์เป็นฐานในด้านเศรษฐกิจ กระตุ้น การใช้จ่าย การลงทุนภายในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ให้ขยายตัวมากขึ้นในอนาคต

ขอบเขตและปริมาณของปัญหา พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนส่วนใหญ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล มีอาชีพหลัก คือ การทำนา รองลงมาเป็นอาชีพรับจ้าง ขอบเขตและปริมาณของปัญหา หรือกลุ่มเป้าหมาย ก็ยังเป็นกลุ่มเกษตรกรเป็นหลักเป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้น อาจารย์รวมกลุ่มผู้มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาภาคการเกษตร มาให้ความรู้ ความเข้าใจ ในทุกๆ ด้าน

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต ภาคการเกษตร เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะต้องดำเนินการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล เล็งเห็นความสำคัญเป็นอย่างมาก การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำโครงการ/กิจกรรมจะให้ความสำคัญในเรื่องของภาคการเกษตรให้มากขึ้น อีกทั้ง การเพิ่มพูนความรู้ให้กับเกษตรกร เป็นนโยบายที่ต้องดำเนินการในอนาคตอย่างแน่นอน

ความต้องการของประชาชน

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ต้องการได้รับการสนับสนุนอาชีพเสริมและการพัฒนาอาชีพ ความรู้ในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และสถานที่จำหน่ายสินค้าที่มั่นคงถาวร ตลาดกผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลผลิต ลดความชื้น ก่อนที่จะจำหน่าย เพิ่มมูลค่าสินค้า เพราะลดปัญหาการกตราคาผลผลิต เช่น ข้าวเปลือก เป็นต้น

2. สนับสนุนปัจจัยในการผลิต
3. สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน
4. สร้างตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร
5. สนับสนุนงบประมาณในการลงทุน

ค. ด้านสังคม

ปัญหา

สังคมโดยรวมภายในองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ยังเป็นสังคมชนบท ธรรมเนียมวิธีการด้านการเกษตรยังอาศัย แรงงานคน ยังเป็นสังคมระบบอุปถัมภ์ แม้จะมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น แต่ประชาชนก็ยังไม่ใช้สิทธิหน้าที่ของตนเองที่อยู่ตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

สำหรับปัญหาที่น่าจะมีผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ดังนี้

1. ปัญหายาเสพติดในชุมชน
2. ปัญหาการอพยพแรงงานในฤดูแล้ง ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย
3. ปัญหาสวัสดิการของผู้สูงอายุ/ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส/ผู้ป่วยเอดส์
4. ปัญหาฝนแล้งและไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำ
5. ปัญหาศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย ถูกกลืนหายไปจากเยาวชน
6. ปัญหาน้ำท่วมพืชผลทางการเกษตร
7. ขาดสถานที่สำหรับการเล่นกีฬา นันทนาการ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

ปัญหาด้านสังคมที่กล่าวมาทั้งหมด จะต้องมีการประชาคมหมู่บ้าน เพื่อหาแนวทางแก้ไข และป้องกันในอนาคต

ขอบเขตและปริมาณของปัญหา พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย

1. เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มีสุขภาพแข็งแรง มีการดูแลทางด้านสุขอนามัยที่ดี จึงทำให้ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล มีผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น แต่กลับไม่มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุ สามารถใช้เวลาว่างในการมีชีวิตรอยุ่กันเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด
2. ในเขตพื้นที่ของในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ส่วนใหญ่มี อากาศร้อนชื้น เหมาะแก่การเกิดโรคไข้เลือดออก ในแต่ละปี สถิติการเกิดโรคไข้เลือดออกมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
3. เด็กและเยาวชนในเขตในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ขาดการปลูกจิตสำนึกในด้านรักบ้านเกิด รักในอาชีพของพ่อแม่ ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 18-35 ปีอยู่นอกพื้นที่ ไปศึกษาเล่าเรียน หรือไปทำงานที่อื่น ทั้งที่พื้นที่ทำการเกษตรมีมากมาย แต่ขาดแรงงานที่สำคัญในการสานต่อ สืบทอดอาชีพที่เรียกกันว่า “กระดูกสันหลังของชาติ”
4. ปัญหาด้านยาเสพติด เป็นปัญหาที่รัฐบาลได้กำหนดให้เป็น วาระแห่งชาติ แต่ปัญหานี้กลับไม่ลดน้อยลงเลย เพราะกลุ่มเสี่ยงส่วนใหญ่ จะมาจากลูกหลานในชุมชน/หมู่บ้าน การปกปิดปัญหาหรือไม่มีข้อมูลที่เป็นจริง จึงยากแก่การแก้ไข กำหนดมาตรการที่ชัดเจน
5. จากปัญหาในข้อที่ 4 มีเหตุมาจาก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ไม่มีพื้นที่ในการเล่นกีฬาหรือนันทนาการที่ได้มาตรฐาน ขาดอุปกรณ์กีฬาที่กลุ่มเสี่ยงในการติดสารเสพติดต้องการอย่างแท้จริง หรือขาดพื้นที่ในการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปัญหานี้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการแก้ไข มิฉะนั้น จากปัญหาผู้ติดยาเสพติด ก็จะทำให้มีปัญหายาอาชญากรรมตามมาอีกด้วย

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนทั้งทางด้านสาธารณสุข จัดวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ และจัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล คอยดูแลสอดส่องปัญหาสาธารณสุขภายในชุมชนของตนเอง และประสานมายังองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล เพื่อให้ความช่วยเหลือ และจัดให้มีโครงการด้านสาธารณสุข ลงไปยังชุมชน/หมู่บ้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ส่วนในด้านการลดปัญหาต่างๆ ในเด็กและเยาวชน สิ่งสำคัญการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี ทั้งเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม สามารถช่วยได้ดีและลงทุนน้อย เช่น การปลูกฝังในเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เด็กและเยาวชนเล็งเห็นความสำคัญในถิ่นที่อยู่ บ้านเกิด อาชีพดั้งเดิม ส่วนเรื่องของยาเสพติด หากกลุ่มนี้ได้รับรู้ถึงโทษของยาเสพติด โดยจัดอบรมทั้งทางโลก และทางธรรม ก็สามารถลดปัญหาลงได้ และการส่งเสริมจริยธรรมของเด็กและเยาวชน มีการส่งเสริมโดยการอบรมทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน การจัดตั้งสภาเด็กและเยาวชนเพื่อสร้างความตระหนักและองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ได้ส่งเสริมกิจกรรมด้านประเพณีและวัฒนธรรม ทั้งที่ดำเนินการเองและจัดงบประมาณอุดหนุน ด้านสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและนันทนาการองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ได้ส่งเสริมกีฬาในชุมชนโดยจัดสร้างสนามกีฬาในชุมชนและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาในการฝึกซ้อมและแข่งขัน หรือมีการส่งตัวแทนให้เป็นนักกีฬาระดับหมู่บ้าน อำเภอ และระดับจังหวัด ก็เป็นทางเลือกที่ดี ส่วนสถานที่หรือสวนสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล จัดส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในชุมชนและที่สาธารณะต่างๆ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ลดมลภาวะโลกร้อน ทุกอย่างเป็นสิ่งจำเป็นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลต้องดำเนินการ และคาดการณ์ไว้ในอนาคต

ความต้องการของประชาชน

ประชาชนต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง เด็ก เยาวชน ได้รับการปลูกฝังให้อยู่ในจริยธรรม มีความสนใจในประเพณีของท้องถิ่นอันดีงาม มีลูกหลานสานต่ออาชีพ เกษตรกรรมอย่างภาคภูมิใจ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่เล่นกีฬา ออกกำลังกายและนันทนาการอย่างเพียงพอ และใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์ หรือพื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ง. ด้านการเมือง - การบริหาร

ปัญหาด้านการเมืองและการบริหารนั้น ถือว่าเป็นปัญหาสำคัญต่อการบริหารงานในท้องถิ่น โดยเฉพาะปัญหา”ชื่อเสียง” ซึ่งเป็นการทำลายระบบการเลือกตั้ง ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาด้านต่างๆ ตามมามากมายในอนาคต ปัญหาด้านการเมือง การบริหาร สามารถแยกเป็นข้อๆ ดังนี้

1. ปัญหาประชาชนขาดความรู้ในด้านการเมือง การบริหาร
2. ประชาชนขาดความตระหนัก ความกระตือรือร้น ในการมีส่วนร่วมทางการเมือง การบริหารอย่างจริงจัง
3. การส่งเสริม พัฒนาและปรับปรุงในส่วนของการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลไม่เพียงพอต่อการบริหารงาน
4. สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอและไม่ทันสมัย

จากทั้งหมดที่กล่าวมาถือเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนจะต้องพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหารของท้องถิ่น เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารงานด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น

ขอบเขตและปริมาณของปัญหา พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล บางส่วนขาดความตระหนัก ความกระตือรือร้น ในการที่จะร่วมกิจกรรมทางการเมือง การบริหารงาน เช่น การประชาสัมพันธ์ การเข้าร่วมประชุม อบรม หรือการให้ความรู้ ในเรื่องต่างๆ สาเหตุมาจากประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ช่วงเวลาตั้งแต่ 06.00 น. ถึงเวลา 18.00 น. และบางส่วนไม่ได้อยู่ในพื้นที่ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบกพร่อง ทำให้ไม่ทราบความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และการบริหารงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ส่วนในด้านของการปฏิบัติงาน ปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล บางส่วนไม่ยึดหลักธรรมาภิบาล ในการปฏิบัติงาน ขาดความกระตือรือร้นในการทำงานและขาดประสิทธิภาพ อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดของทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็น เงิน คน หรือส่วนอื่น ขาดการส่งเสริมพัฒนาด้านพื้นฐานของการทำงาน ด้านอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลมีไม่เพียงพอ เนื่องจากงบประมาณในการจัดหาไม่จำกัด รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลมีน้อย ซึ่งไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานพัฒนาต่าง ๆ รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลส่วนใหญ่เป็นรายได้ที่ส่วนกลางจัดสรรให้ รายได้จากการจัดเก็บเองมีน้อย เนื่องจากพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ไม่มีแหล่งเศรษฐกิจภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลมากนัก

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความสนใจในการเมืองการบริหารโดยใช้สื่อต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล จัดอบรมแกนนำในชุมชน/หมู่บ้าน และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการบริหาร โดยการจัดตั้งกลุ่มตัวแทนของชุมชน/หมู่บ้าน ในด้านต่าง ๆ ส่วนในเรื่องบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล จัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาระบบการทำงาน โดยการส่งอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพและมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน สร้างแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน ทำให้มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน และให้ทุกคนยึดถือ ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง ส่วนด้านการพัฒนาการจัดเก็บรายได้ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการชำระภาษี การต่อใบอนุญาตต่างๆ และการปฏิบัติตามข้อบัญญัติ การปรับปรุงด้านแผนที่ภาษี ให้สามารถจัดเก็บได้อย่างทั่วถึงยุติธรรม และครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด เร่งรัดการจัดเก็บให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา

ความต้องการของประชาชน

1. สร้างความตระหนัก ให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมในด้านการเมือง การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลและสนใจที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรมทางองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลจัดขึ้น
2. ผู้บริหาร บุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล ได้รับการพัฒนาสามารถปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริการที่ดี สะดวก รวดเร็ว
3. องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล สามารถจัดเก็บรายได้อย่างทั่วถึง และครบถ้วน เป็นธรรม เพื่อมีรายได้ให้เพียงพอต่อการบริหารงานและดำเนินโครงการ/กิจกรรมด้านต่างๆ มีการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มสร้างอาชีพหรือลงทุนในโครงการ/กิจกรรม เพื่อก่อให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้ อย่างยั่งยืน

จ. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติโดยภาพรวม ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบุกรุกถางป่า เพื่อทำการเกษตรกรรมมากขึ้น ด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวมภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลถือเป็นปัญหาสำคัญ เช่น ปัญหาการจัดเก็บขยะ ปัญหาการขาดแคลนสวนสาธารณะเพื่อพักผ่อน เพื่อเป็นสถานที่ออกกำลังกาย และเพื่อเป็นปอดชุมชน แต่ถือว่าไม่รุนแรงมากนัก เพราะสภาพความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ เป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป และการขยายตัวของชุมชนไม่มาก ทำให้ปัญหาด้านต่าง ๆ ไม่รุนแรง ปริมาณขยะในแต่ละวันก็ไม่มากนัก เป็นปัญหาขยะของครัวเรือน ดังนั้น ปัญหาที่น่าจะเร่งด่วนก็น่าจะเป็น การฟื้นฟูพื้นที่ป่า ที่มีการบุกรุกทำลาย และเร่งปลูกป่าทดแทน เพื่อให้มีทรัพยากรป่าไม้มากขึ้น เป็นสถานที่พักผ่อน และเป็นปอดให้ชุมชนอย่างแท้จริง

ขอบเขตและปริมาณของปัญหา พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล มีพื้นที่เป็นแหล่งเกษตรกรรม การปลูก การดูแลผลผลิตทางการเกษตรส่วนใหญ่ประชาชนยังพึ่งสารเคมีในการเพิ่มผลผลิต หรือทำลายศัตรูพืช จนทำให้ระบบนิเวศน์ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถูกทำลาย ประชาชนยังไม่เล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ ป้องกันและดูแลเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต องค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล จัดหาพื้นที่สาธารณะประโยชน์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังบาล เพื่อสร้างพื้นที่สีเขียว ลดปัญหาภาวะโลกร้อน และใช้พื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ลดปัญหาสารเคมีตกค้างในพืชผลทางการเกษตร และการปลูกสัตว์ จัดโครงการ/กิจกรรม ให้ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ป้องกันและดูแลเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทำให้ประชาชนหวงแหน

ความต้องการของประชาชน

ประชาชนต้องการ มีความรู้ในการดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง และมีเครื่องมือเครื่องใช้และบุคลากรในการจัดการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเพียงพอ สร้างจิตสำนึกและมีความตระหนักในการอนุรักษ์ ป้องกัน ดูแล รักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.2 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

สามารถใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis ได้ ดังนี้

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
1. มีคำสั่งแบ่งโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลวังบาลชัดเจน ครอบคลุมอำนาจหน้าที่ตามภารกิจ และสามารถเปลี่ยนแปลงปรับปรุงได้ตามภารกิจที่ได้รับเพิ่มขึ้นหรือถ่ายโอน 2. มีแผนพัฒนาที่ชัดเจน และมีการบูรณาการจัดทำแผน การทำงาน ร่วมกับหน่วยงาน หรือส่วนราชการอื่น 3. มีคำสั่งแบ่งงานหรือการมอบอำนาจการบริหารงานตามลำดับชั้น 4. ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดนโยบายได้เองภายใต้กรอบของกฎหมาย 5. มีข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นเครื่องมือในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในตำบล 6. สภามอบอำนาจการบริหารส่วนตำบลสามารถออกข้อบัญญัติได้เอง ภายใต้กรอบกฎหมาย 7. สามารถจัดกรอบอัตรากำลังได้เองตามภารกิจและกำลังงบประมาณ 8. ผู้บริหารและฝ่ายนิติบัญญัติมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงทำให้เข้าใจปัญหาความเดือดร้อน และความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง 9. เป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว 10. สภาพของพื้นดิน มีคุณภาพค่อนข้างสมบูรณ์เหมาะกับการปลูกพืชได้ทุกชนิด 11. กลุ่มองค์กรภาคประชาชนที่เข้มแข็ง และมีการทำงานในระบบของเครือข่าย 12. มีการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	1. บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนยังขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน 2. ความต้องการ และคาดหวังของประชาชนมีสูงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองได้น้อย 3. คนในท้องถิ่นมีปัญหาหนี้สินอันเนื่องมาจากการประกอบอาชีพหรือการดำรงชีวิตประจำวันในอัตราสูง 4. มีระเบียบ/กฎหมายใหม่ๆ จำนวนมากทำให้ทำให้การปฏิบัติของบุคลากรไม่ทันต่อเหตุการณ์ 5. บุคลากรมีน้อย ทำให้ต้องรับผิดชอบงานหลายอย่าง เกิดการทำงานไม่มีความต่อเนื่อง และประสบการณ์ในการทำงานน้อย 6. ขาดแคลนน้ำใช้อุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง 7. การแพร่ระบาดของยาเสพติด เช่น ยาบ้า 8. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผน และความไม่เข้าใจสิทธิในการแสดงออกความคิดเห็น 9. ประชาชนยังมีระบบความคิด หรือการประกอบอาชีพแบบเดิม เช่น การปลูกพืชเชิงเดี่ยว ฯลฯ 10. ปัญหาหลักขโมยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง 11. งบประมาณค่อนข้างน้อย ทำให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนยังครอบคลุมไม่ได้เพียงพอ 12. ระบบข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ครบถ้วนครอบคลุมในทุกด้าน 13. เยาวชนขาดความตระหนักในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา 14. ประชาชนขาดความตระหนักในการดูแลและบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

จุดแข็ง (Strength) ต่อ	จุดอ่อน (Weakness) ต่อ
13. มีระบบสื่อสารและระบบสารสนเทศที่เหมาะสมและการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น 14. ผู้นำ ผู้บริหาร สนับสนุนแนวคิดและกำหนดนโยบายการพัฒนาในด้านการเมือง การบริหาร 15. มีกลไกการบริหารราชการ ประชาคม ภาคประชาชนในทุกชุมชน	15. อาชีพหลักของคนในชุมชนส่วนใหญ่ทำการเกษตร ต้องอาศัยแหล่งน้ำจากธรรมชาติ ซึ่งบางครั้งไม่เพียงพอ 16. พื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตของกรมป่าไม้ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการโครงการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานได้ก่อนได้รับอนุญาต
โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
1. มีแนวโน้มได้รับการถ่ายโอนภารกิจเพิ่มมากขึ้นตามแผนกฎหมายกระจายอำนาจ 2. มีแนวโน้มของรายได้ที่ได้รับจัดสรรมากขึ้นตามลำดับแผนกระจายอำนาจ และการจัดเก็บรายได้เองขององค์การบริหารส่วนตำบล 3. กฎหมายกระจายอำนาจ เอื้อต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล 4. ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีทำให้มีความสะดวกคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น 5. ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคีกันดี มีความขัดแย้งทางการเมือง ทางความคิดเห็นน้อย 6. มีวัด สามารถพัฒนาเสริมสร้างความพร้อมให้เป็นแหล่งพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเยาวชน และประชาชนในตำบล 7. มีสถานศึกษาอยู่ในพื้นที่ ตั้งแต่ เด็กก่อนวัยเรียนถึง มัธยมศึกษาตอนต้น และมีศูนย์การเรียนรู้นอกระบบซึ่งมีความพร้อม มีศักยภาพในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง 8. การแก้ไขปัญหาความยากจนและปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล จังหวัดและอำเภอสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของ อบต. 9. มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนครอบคลุมทั้งพื้นที่อย่างเพียงพอ 10. นำข้อมูลจากการจัดทำเวทีประชาคมจัดทำโครงการ/กิจกรรมหรือสนับสนุนด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน 11. มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมทางสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันใช้สันติวิธีเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา	1. อำนาจหน้าที่ที่ตามแผนกระจายอำนาจ บางภารกิจยังไม่มี ความชัดเจน 2. การให้ความอิสระองค์การบริหารส่วนตำบลจากส่วนกลางยังไม่เต็มที่ ยังต้องอยู่ภายใต้การกำกับควบคุมดูแลจาก ส่วนภูมิภาค 3. การจัดสรรงบประมาณจากรัฐยังไม่เพียงพอกับการที่ถ่ายโอนให้กับท้องถิ่น 4. ภาคเกษตรกรรมมีปัญหาหนี้สิน ขาดทุน คุณภาพต่ำ ผลผลิตทางเกษตรส่วนใหญ่มีราคาตกต่ำ 5. น้ำมันมีราคาแพงอย่างต่อเนื่อง 6. การอพยพแรงงานของคนในพื้นที่ เนื่องจากแหล่งงานรองรับไม่เพียงพอ 7. ประชาชนไม่ให้ความสำคัญในการศึกษาของ บุตร – หลาน ให้ได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา 8. ภัยธรรมชาติเนื่องจากพื้นที่ของตำบลมีลักษณะแหล่งต้นน้ำ ฤดูฝนมีน้ำท่วม ฤดูแล้งมีภัยแล้งขาดน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 9. ความไม่มั่นคงทางการเมืองระดับชาติมีผลต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล 10. ผลจากการถ่ายโอนภารกิจทำให้มีงาน/หน้าที่เพิ่มขึ้นแต่ไม่มีบุคลากรมารับ 11. สภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น 12. ประชาชนไม่สนใจ ขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ และไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่นและของภาครัฐ